O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XABARLARI, 2026, [14]
ISSN 2181-7324

TARIX
http://journals.nuu.uz
Social sciences
ISSN 3093-8996(Onlayn)

Hamidulla H. G‘OFUROV,
Katta o‘qituvchi, Renessans ta’lim universiteti, Toshkent, O‘zbekiston
E-mail: hamidullag’ofurov@gmail.com, ORCID ID: 0009-0009-7528-0637

PhD, dotsent T.Mo‘minov taqrizi asosida

YANGI O‘ZBEKISTON SHAROITIDA MAKTABGACHA TA’LIM TIZIMINING STRATEGIK TARAQQIYOTI.

Annotatsiya

Mazkur maqolada Yangi O‘zbekiston sharoitida maktabgacha ta’lim tizimini strategik rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari, mavjud imkoniyat va muammolari hamda istiqboldagi vazifalari ilmiy-nazariy jihatdan tahlil etilgan. Maktabgacha ta’lim inson kapitalini rivojlantirishning dastlabki va eng muhim bosqichlaridan biri sifatida qaralib, uning sifati mamlakatning uzoq muddatli ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotiga bevosita ta’sir ko‘rsatishi asoslangan.

Kalit so‘zlar: Yangi O‘zbekiston, maktabgacha ta’lim, strategik rivojlanish, inson kapitali, ta’lim sifati, maktabgacha ta’lim tashkiloti, pedagog kompetensiyasi, inklyuziv ta’lim, raqamlashtirish, davlat-xususiy sheriklik, ta’lim islohotlari.

СТРАТЕГИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ СИСТЕМЫ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ НОВОГО УЗБЕКИСТАНА

Аннотация

В данной статье представлен научно-теоретический анализ приоритетных направлений стратегического развития системы дошкольного образования в условиях Нового Узбекистана, существующих возможностей и проблем, а также будущих задач. Дошкольное образование считается одним из первых и важнейших этапов развития человеческого капитала, и его качество напрямую влияет на долгосрочное социально-экономическое развитие страны.

Ключевые слова: Новый Узбекистан, дошкольное образование, стратегическое развитие, человеческий капитал, качество образования, организация дошкольного образования, педагогическая компетентность, инклюзивное образование, цифровизация, государственно-частное партнерство, реформы образования.

STRATEGIC DEVELOPMENT OF THE PRESCHOOL EDUCATION SYSTEM IN THE CONDITIONS OF NEW UZBEKISTAN

Annotation

This article provides a scientific and theoretical analysis of the priority areas of strategic development of the preschool education system in the conditions of New Uzbekistan, existing opportunities and problems, as well as future tasks. Preschool education is considered one of the first and most important stages of human capital development, and its quality directly affects the long-term socio-economic development of the country.

Keywords: New Uzbekistan, preschool education, strategic development, human capital, quality of education, preschool education organization, pedagogical competence, inclusive education, digitalization, public-private partnership, educational reforms.

Kirish. Bugungi globallashuv va jadal ijtimoiy-iqtisodiy o‘zgarishlar sharoitida har bir davlatning barqaror taraqqiyoti, avvalo, uning inson kapitali sifatiga, yosh avlodning intellektual, ma’naviy-axloqiy va jismoniy salohiyatiga bog‘liq bo‘lib bormoqda. Inson kapitalini shakllantirish esa bolaning ilk rivojlanish davridan boshlanadi. Shu nuqtayi nazardan, maktabgacha ta’lim tizimi zamonaviy jamiyatning ijtimoiy va iqtisodiy taraqqiyotini belgilovchi strategik sohalardan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda. Ayniqsa, bola shaxsining dastlabki rivojlanish bosqichida uning bilish jarayonlari, nutqi, tafakkuri, ijtimoiy-emotsional ko‘nikmalari, mustaqil fikrlashi va atrof-muhitga munosabati shakllanishini hisobga oladigan bo‘lsak, maktabgacha ta’limning sifati va samaradorligi kelgusidagi ta’lim natijalariga bevosita ta’sir ko‘rsatishi tabiiydir. Shu sababli rivojlangan mamlakatlar tajribasida maktabgacha ta’lim oddiy ijtimoiy xizmat turi sifatida emas, balki mamlakatning uzoq muddatli rivojlanish strategiyasining muhim tarkibiy qismi sifatida qaralmoqda. Erta yoshdagi ta’lim va rivojlanishga yo‘naltirilgan investitsiyalar bolaning keyingi ta’lim bosqichlaridagi muvaffaqiyatini oshirish bilan birga, kelajakda mehnat unumdorligi, ijtimoiy faollik va jamiyatning umumiy farovonligiga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Shuning uchun maktabgacha ta’limni rivojlantirish masalasi bugungi kunda nafaqat pedagogik, balki ijtimoiy, iqtisodiy va strategik ahamiyatga ega bo‘lgan masala sifatida qaralmoqda.

Yangi O‘zbekistonni barpo etish jarayonida ta’lim tizimini tubdan modernizatsiya qilish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylandi. So‘nggi yillarda mamlakatda ta’limning barcha bosqichlarini, xususan, maktabgacha ta’lim tizimini rivojlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Maktabgacha ta’limning alohida davlat siyosati darajasiga ko‘tarilishi, sohani boshqarishning institutsional mexanizmlarining takomillashtirilishi, yangi maktabgacha ta’lim tashkilotlarining barpo etilishi, nodavlat sektorning rivojlantirilishi, davlat-xususiy sheriklik imkoniyatlarining kengaytirilishi hamda pedagog kadrlar tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimining takomillashtirilishi mazkur islohotlarning muhim yo‘nalishlarini tashkil etmoqda.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Maktabgacha ta’lim tizimining strategik taraqqiyoti masalasi zamonaviy pedagogika, psixologiya, iqtisodiyot va ijtimoiy siyosatning kesishgan nuqtasida shakllanayotgan muhim ilmiy

yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Mazkur yo‘nalishga oid ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish shuni ko‘rsatadiki, maktabgacha ta’limning rivojlanishi dastlab bolaning maktabga tayyorgarligini ta’minlash masalasi sifatida qaralgan bo‘lsa, bugungi kunda u inson kapitalini rivojlantirish, ijtimoiy tenglikni ta’minlash, kambag‘allikni qisqartirish, ayollarning mehnat bozoridagi ishtirokini qo‘llab-quvvatlash va mamlakatning uzoq muddatli iqtisodiy raqobatbardoshligini oshirishning muhim omili sifatida tadqiq etilmoqda. Xalqaro adabiyotlarda erta bolalik davridagi ta’lim va rivojlanishga kiritilgan investitsiyalar bolaning keyingi ta’lim natijalari bilan bir qatorda, uning ijtimoiy moslashuvi, sog‘lom rivojlanishi va kelgusidagi mehnat faoliyatiga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatishi ta’kidlanadi. UNICEFning erta bolalikni rivojlantirish bo‘yicha materiallarida yuqori sifatli maktabgacha ta’lim bolaning maktabga tayyorgarligini yaxshilashi, hayot davomida ta’lim olish imkoniyatlarini kengaytirishi va ijtimoiy tengsizlikni kamaytiruvchi mexanizm sifatida namoyon bo‘lishi qayd etiladi.

Maktabgacha ta’limning nazariy asoslarini o‘rganishda, avvalo, bolaning rivojlanishini markazga qo‘yuvchi pedagogik yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etadi[1]. Zamonaviy tadqiqotlarda maktabgacha yoshdagi bola tayyor bilimlarni passiv qabul qiluvchi obyekt emas, balki o‘z faoliyati, o‘yini, muloqoti va tajribasi orqali bilim va ko‘nikmalarni shakllantiruvchi faol subyekt sifatida talqin qilinadi. Shu sababli maktabgacha ta’lim mazmunida o‘yin orqali o‘qitish, bolaning mustaqil faoliyatini rag‘batlantirish, ijodiy fikrlashini rivojlantirish, ijtimoiy-emotsional ko‘nikmalarini shakllantirish va uning individual xususiyatlarini hisobga olishga asoslangan metodlar tobora keng qo‘llanmoqda. Ushbu yondashuv ta’lim natijasini faqat bolaning ma’lum bilimlarni o‘zlashtirishi bilan emas, balki uning kommunikativ, ijtimoiy, emotsional, ijodiy va kognitiv kompetensiyalarining kompleks rivojlanishi bilan baholashni nazarda tutadi.

Mavzuga oid xalqaro adabiyotlarning muhim qismi maktabgacha ta’lim tizimining sifatini ta’minlash masalasiga bag‘ishlangan. UNICEF tomonidan ishlab chiqilgan universal sifatli maktabgacha ta’limni rivojlantirishga oid konseptual yondashuvlarda tizim samaradorligi birgina maktabgacha ta’lim tashkilotlari soni yoki bolalar qamrovi bilan belgilanmasligi, balki boshqaruv, moliyalashtirish, ta’lim mazmuni, pedagoglarning kasbiy tayyorgarligi, oila bilan hamkorlik, sifatni baholash va ma’lumotlarga asoslangan boshqaruvning o‘zaro uyg‘unligiga bog‘liqligi ko‘rsatiladi[2]. Ushbu yondashuv maktabgacha ta’limni alohida pedagogik jarayon sifatida emas, balki ko‘plab tarkibiy qismlardan tashkil topgan yaxlit ijtimoiy tizim sifatida o‘rganish zarurligini ko‘rsatadi.

UNICEFning O‘zbekiston bo‘yicha materiallarida 2017-yilda maktabgacha ta’lim bilan qamrov 30 foizdan kam bo‘lgan bo‘lsa, 2023-yilda ushbu ko‘rsatkich 70 foizdan oshgani qayd etiladi. Shu bilan birga, 2018-yildan boshlab maktabgacha ta’lim sohasida yangi qonunlar, davlat siyosati va rejalar, ma’lumotlarni yig‘ish hamda ta’lim sifatini ta’minlash mexanizmlarini rivojlantirishga yo‘naltirilgan ishlar olib borilgani ko‘rsatilgan. Xususan, UNICEF ko‘magida erta ta’lim va rivojlanish standartlari asosida maktabgacha ta’lim dasturini takomillashtirish hamda “Ilk qadam” dasturini joriy etish bo‘yicha ishlar amalga oshirilgan. Mazkur dastur kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan bo‘lib, bolaning bilimlari bilan bir qatorda ko‘nikmalari, qobiliyatlari va qadriyatlarini kompleks rivojlantirishni nazarda tutadi. Ushbu yondashuv maktabgacha ta’lim mazmunini an’anaviy “bilim berish” modelidan “bolani har tomonlama rivojlantirish” modeliga o‘tkazishda muhim ilmiy-metodik asos bo‘lib xizmat qiladi. Shu nuqtayi nazardan, maktabgacha ta’lim dasturlarining mazmunini takomillashtirishda bolaning tabiiy qiziqishi, yosh xususiyatlari va individual rivojlanish sur’atlarini hisobga olish masalasi alohida ahamiyatga ega.

Mavzuga oid adabiyotlarda pedagog kadrlarning maktabgacha ta’lim sifatiga ta’siri ham keng yoritilgan. Zamonaviy tadqiqotlarda ta’lim sifati bilan pedagogning kasbiy kompetensiyasi o‘rtasida bevosita bog‘liqlik mavjudligi ta’kidlanadi[3]. UNICEF O‘zbekistondagi ta’lim islohotlari doirasida pedagoglarni isloh qilish va ularning professional rivojlanishini kuchaytirish zarurligini alohida qayd etib, sifatli o‘qitish ta’lim natijalariga eng katta ta’sir ko‘rsatuvchi omillardan biri ekanligini ta’kidlagan. Shuningdek, maktabgacha ta’lim pedagoglarini tayyorlash va qayta tayyorlash dasturlarini xalqaro tajriba asosida takomillashtirish, pedagogik standartlarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish bo‘yicha ishlar olib borilgan. Bu holat maktabgacha ta’lim tizimining strategik taraqqiyotida pedagog masalasini ikkinchi darajali yo‘nalish sifatida emas, balki tizimning markaziy komponenti sifatida ko‘rib chiqish zarurligini ko‘rsatadi.

Jahon bankining O‘zbekistonda maktabgacha ta’limni rivojlantirishga oid tadqiqot va loyihalari ham mavzuning ilmiy asoslarini boyitadi. Jahon banki tomonidan qo‘llab-quvvatlangan “Promoting Early Childhood Development” loyihasida maktabgacha ta’limdan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish, davlat maktabgacha ta’lim tashkilotlaridagi ta’lim muhitining sifatini yaxshilash va ta’lim sifatini tizimli ravishda o‘lchash orqali boshqaruv qarorlarini takomillashtirish asosiy maqsadlar sifatida belgilangan. Mazkur yondashuv maktabgacha ta’lim siyosatida “dalillarga asoslangan boshqaruv” tamoyilining ahamiyatini ko‘rsatadi.

Tadqiqot metodoligiyasi. Mazkur tadqiqotning metodologik asosini Yangi O‘zbekiston sharoitida maktabgacha ta’lim tizimining strategik taraqqiyotini kompleks va tizimli ravishda o‘rganish tamoyillari tashkil etadi. Tadqiqot jarayonida maktabgacha ta’lim tizimi alohida ta’lim bosqichi sifatida emas, balki inson kapitalini rivojlantirish, ijtimoiy barqarorlikni ta’minlash, yosh avlodning intellektual va ma’naviy salohiyatini shakllantirish hamda mamlakatning uzoq muddatli ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotiga xizmat qiluvchi yaxlit ijtimoiy-pedagogik tizim sifatida qaraldi. Tadqiqotning metodologik yondashuvi “qamrov — sifat — tenglik — pedagogik salohiyat — innovatsiya — boshqaruv — natijadorlik” o‘zaro bog‘liqligi asosida shakllantirildi. Bunday yondashuv maktabgacha ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlarning faqat miqdoriy natijalarini emas, balki ularning mazmuniy, pedagogik, ijtimoiy va strategik samaradorligini ham baholash imkonini beradi. Tadqiqotda, avvalo, tizimli yondashuvdan foydalanildi. Tizimli yondashuv asosida maktabgacha ta’limning huquqiy-me’yoriy bazasi, boshqaruv mexanizmlari, moliyalashtirish tizimi, moddiy-texnik ta’minoti, ta’lim mazmuni, pedagog kadrlar salohiyati, bolalarni ta’lim bilan qamrab olish darajasi, inklyuziv ta’lim imkoniyatlari, raqamli texnologiyalardan foydalanish hamda oila va ta’lim tashkiloti hamkorligi o‘zaro bog‘liq tarkibiy qismlar sifatida o‘rganildi. Mazkur yondashuv maktabgacha ta’lim tizimidagi muayyan muammoning faqat bitta omil bilan emas, balki bir nechta o‘zaro ta’sir qiluvchi omillar bilan bog‘liqligini aniqlashga xizmat qiladi[4]. Masalan, maktabgacha ta’lim bilan qamrovni oshirish masalasi faqat yangi tashkilotlar sonini ko‘paytirish bilan bog‘liq bo‘lmay, balki pedagogik kadrlar bilan ta’minlanganlik, moliyaviy resurslar, hududiy infratuzilma, ta’lim xizmatlariga bo‘lgan talab va ta’lim sifatini nazorat qilish mexanizmlariga ham bog‘liq holda tahlil qilindi.

Tadqiqotning nazariy-metodologik asoslaridan yana biri kompetensiyaviy yondashuv hisoblanadi. Ushbu yondashuvga ko‘ra, maktabgacha ta’limning asosiy natijasi bolaga ma’lum hajmdagi bilimlarni berish bilangina cheklanmay, unda mustaqil fikrlash, muloqot qilish, hamkorlikda faoliyat yuritish, muammoli vaziyatlarda yechim topish, ijodkorlik, ijtimoiy-emotsional barqarorlik va kundalik hayotga moslashish kabi kompetensiyalarni shakllantirish bilan belgilanadi. Shu sababli tadqiqotda maktabgacha ta’lim sifatini baholashda ta’lim mazmunining bolaning yosh va individual xususiyatlariga mosligi, o‘yin asosidagi ta’limning qo‘llanilishi, bolaning mustaqil faoliyatiga yaratilgan sharoit, pedagogning kommunikativ va metodik kompetensiyasi hamda bolaning rivojlanish dinamikasini kuzatish imkoniyatlari muhim mezonlar sifatida qaraldi. Kompetensiyaviy yondashuv maktabgacha ta’limning keyingi ta’lim bosqichlari bilan uzviyligini ta’minlash nuqtayi nazaridan

ham muhim bo‘lib, bolaning maktabga tayyorgarligi faqat savodxonlik yoki matematik tasavvurlar bilan emas, balki uning ijtimoiy, psixologik, kommunikativ va kognitiv tayyorgarligi bilan birgalikda baholanishini nazarda tutadi.

Tadqiqotda shaxsga yo‘naltirilgan va bolaga yo‘naltirilgan yondashuv ham metodologik asos sifatida qo‘llanildi. Ushbu yondashuv bolaning individual qobiliyati, qiziqishi, ehtiyoji, rivojlanish sur’ati va psixologik xususiyatlarini hisobga olishni nazarda tutadi. Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanish sur’ati jihatidan bir-biridan farq qilishi sababli barcha bolalarga bir xil pedagogik talablarni qo‘llash kutilgan natijani bermasligi mumkin. Shu nuqtayi nazardan, tadqiqotda maktabgacha ta’lim sifatining muhim ko‘rsatkichi sifatida individual pedagogik yondashuv, bolalarning mustaqil faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, o‘yin orqali o‘qitish va bolaning tabiiy qiziqishlarini ta’lim jarayoniga integratsiya qilish masalalariga e’tibor qaratildi. Mazkur metodologik yondashuv maktabgacha ta’limni bolaga tayyor bilim va ko‘rsatmalarni beruvchi jarayon sifatida emas, balki bolaning tabiiy rivojlanishini qo‘llab-quvvatlovchi muhit sifatida talqin qilish imkonini beradi.

Tahlil va natijalar. Yangi O‘zbekiston sharoitida maktabgacha ta’lim tizimining strategik taraqqiyotini tahlil qilish, avvalo, so‘nggi yillarda mazkur sohada amalga oshirilgan institutsional, huquqiy, tashkiliy va pedagogik o‘zgarishlarni kompleks baholashni talab etadi. O‘zbekistonda maktabgacha ta’lim tizimini rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylanishi natijasida sohaning boshqaruv mexanizmlari takomillashtirildi, yangi maktabgacha ta’lim tashkilotlari tashkil etildi, nodavlat sektor faoliyati kengaytirildi, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari joriy etildi hamda maktabgacha ta’lim xizmatlari bilan bolalarni qamrab olish darajasi sezilarli ravishda oshdi. Xususan, UNICEF ma’lumotlariga ko‘ra, O‘zbekistonda maktabgacha ta’lim bilan qamrov 2017-yilda 30 foizdan kam bo‘lgan bo‘lsa, 2023-yilga kelib 70 foizdan yuqori darajaga yetgan. Ushbu dinamika maktabgacha ta’lim sohasida olib borilgan islohotlarning miqdoriy jihatdan sezilarli natija berganini ko‘rsatadi. Biroq qamrovning oshishi tizim taraqqiyotining faqat bir jihatini ifodalaydi[5]. Strategik rivojlanish nuqtayi nazaridan endilikda asosiy e’tibor qamrovni kengaytirish bilan bir qatorda har bir bola uchun sifatli, xavfsiz, rivojlantiruvchi va inklyuziv ta’lim muhitini yaratishga qaratilishi lozim. Demak, maktabgacha ta’lim tizimining rivojlanishida “miqdoriy kengayish” bosqichidan “sifat va natijadorlik” bosqichiga o‘tish dolzarb vazifa sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Maktabgacha ta’lim tizimining strategik rivojlanishida ta’lim sifati masalasi alohida ahamiyatga ega. Sifatli maktabgacha ta’lim bolaning faqat boshlang‘ich bilimlarni egallashiga emas, balki uning jismoniy, aqliy, ijtimoiy va emotsional rivojlanishiga xizmat qilishi kerak. Zamonaviy pedagogik yondashuvlar asosida maktabgacha yoshdagi bolaning rivojlanish natijalari uning muloqot qilish qobiliyati, mustaqil faoliyati, ijodkorligi, muammoli vaziyatlarda qaror qabul qilishi, atrof-muhitni anglash darajasi va ijtimoiy munosabatlarga kirishish qobiliyati bilan ham baholanishi lozim. Shu jihatdan O‘zbekistonda maktabgacha ta’lim mazmunini kompetensiyaviy yondashuv asosida rivojlantirish, bolaning individual rivojlanish xususiyatlarini hisobga olish va o‘yin orqali ta’lim berish usullarini kengaytirish strategik ahamiyatga ega. UNICEF materiallarida ham O‘zbekistonda maktabgacha ta’lim dasturlarini bolaning yaxlit rivojlanishini ta’minlash, kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantiruvchi ta’lim muhitini yaratish tamoyillari asosida takomillashtirishga e’tibor qaratilgani qayd etiladi. Bu holat maktabgacha ta’lim sifatini oshirishda ta’lim mazmunini modernizatsiya qilishning muhimligini ko‘rsatadi[6].

Shunday qilib, olib borilgan tahlillar O‘zbekistonda maktabgacha ta’lim tizimida so‘nggi yillarda katta miqdoriy va institutsional o‘zgarishlar amalga oshirilganini ko‘rsatadi. Qamrovning sezilarli darajada oshishi, ta’lim tashkilotlari tarmog‘ining kengayishi, nodavlat sektorning rivojlanishi va sohani boshqarishning yangi mexanizmlarining shakllanishi tizim taraqqiyotining muhim natijalaridir. Shu bilan birga, kelgusi bosqichda asosiy strategik vazifa qamrovni shunchaki oshirish emas, balki uning barqarorligi va ta’lim sifatini ta’minlashdan iborat bo‘lishi lozim.

Xulosa va takliflar. Olib borilgan tadqiqot va tahlillar natijasida Yangi O‘zbekiston sharoitida maktabgacha ta’lim tizimining strategik taraqqiyoti mamlakatning uzoq muddatli ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, inson kapitalini shakllantirish va kelajak avlodning raqobatbardoshligini ta’minlashning muhim omillaridan biri ekanligi aniqlandi. Maktabgacha ta’lim bolaning ta’lim olish jarayonidagi dastlabki bosqich bo‘lishi bilan birga, uning intellektual, jismoniy, ijtimoiy-emotsional va ma’naviy rivojlanishiga asos soluvchi muhim ijtimoiy institut hisoblanadi. Shu sababli mazkur tizimning rivojlanishini faqat maktabgacha ta’lim tashkilotlari soni yoki bolalar qamrovi bilan baholash yetarli emas. Tizimning haqiqiy samaradorligi, avvalo, bolalar uchun yaratilgan ta’lim-tarbiyaviy muhitning sifati, pedagoglarning kasbiy kompetensiyasi, ta’lim mazmunining zamonaviyligi, inklyuzivlik darajasi, ota-onalar bilan hamkorlik, boshqaruv samaradorligi va bolalarning real rivojlanish natijalari orqali namoyon bo‘ladi. So‘nggi yillarda O‘zbekistonda maktabgacha ta’lim tizimining institutsional va huquqiy asoslari sezilarli darajada mustahkamlandi, maktabgacha ta’lim xizmatlari bilan qamrov kengaydi, davlat va nodavlat ta’lim tashkilotlari tarmog‘i rivojlandi, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlaridan foydalanish imkoniyatlari kengaydi. Ushbu jarayonlar maktabgacha ta’limning jamiyat va davlat taraqqiyotidagi strategik ahamiyatini yanada oshirdi. Shu bilan birga, qamrov ko‘rsatkichlarining o‘sishi kelgusida sifat ko‘rsatkichlariga bo‘lgan talabni yanada kuchaytiradi. Shuning uchun keyingi bosqichda maktabgacha ta’lim siyosatining asosiy e’tiborini “ko‘proq bolani qamrab olish”dan “har bir bola uchun sifatli ta’lim va rivojlanish imkoniyatini yaratish” tamoyiliga bosqichma-bosqich yo‘naltirish maqsadga muvofiq. Tadqiqot natijalari asosida, birinchi navbatda, maktabgacha ta’lim sifatini baholashning kompleks tizimini yanada takomillashtirish taklif etiladi. Bunda tashkilotlar soni, moddiy-texnik ta’minot va bolalar qamrovi kabi miqdoriy ko‘rsatkichlar bilan bir qatorda bolalarning kognitiv, kommunikativ, ijtimoiy-emotsional va jismoniy rivojlanish ko‘rsatkichlari, pedagogik jarayon sifati, ta’lim muhitining xavfsizligi va inklyuzivligi ham hisobga olinishi lozim.

ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi. “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuni. O‘RQ-595-son, 2019-yil 16-dekabr. – Toshkent, 2019. – 1–32-b.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. “Maktabgacha ta’lim tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-3261-son qaror. – Toshkent, 2017. – 1–12-b.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. “Maktabgacha ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PQ-4312-son qaror. – Toshkent, 2019. – 1–24-b.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi to‘g‘risida. – Toshkent, 2023. – 1–40-b.
5. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta’lim vazirligi. O‘zbekiston Respublikasi maktabgacha ta’lim tashkilotlari uchun “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi. Takomillashtirilgan ikkinchi nashr. – Toshkent, 2022. – 1–160-b
6. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta’lim vazirligi. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo‘yiladigan davlat talablari. – Toshkent, 2018. – 1–36-b.